

**СОВЕТ ДАЧНОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
422700, Республика Татарстан, Высокогорский район,
п. Дачное, ул. Центральная, 34

**РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ДАЧНЫЙ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**
422700, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Дачный авылы, Центральная ур., 34

Тел./факс: +7(84365) 78-3-33, e-mail: Dach.Vsg@tatar.ru

**КАРАР
«30» 03 2018 года**

**РЕШЕНИЕ
№ 83**

**Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Дачное авыл
жирлеке муниципаль берәмлекенец
башкарма комитеты турыйндағы
нигезләмәне раслау хакында**

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турыйнда" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 37 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турыйнда» 2004 елның 28 июнендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеке Уставына таянып, Дачное авыл жирлеке Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеке муниципаль берәмлекенец башкарма комитеты турыйндағы нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеке Советының 2015 нче елның 13 нчы февралендә кабул иткән 5 нче номерлы «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеке муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты турыйндағы нигезләмәне раслау хакында» карары үз көчен югалткан дип санарга.
3. Элеге каар кабул ителгән көннән үз көченә керә һәм Биектау муниципаль районының Интернет чөлтәрендәге рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адресы буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталының рәсми сайтында: <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.
3. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе,
Авыл жирлеке Башлыгы

Р.А. Жильцов

Күшымта

Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Дачное авыл
жирлеге Советы карары белән
расланган

ел № _____

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеге Башкарма комитеты турында нигезләмәсе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеке Нигезләмә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләндө һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге башкарма комитетының хокукий статусын билгели (алга таба - авыл жирлеге башкарма комитеты).

1.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлегенең башкарма-боеру органы булып тора һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге Уставы (алга таба - Устав) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләр һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен вәкаләтләр бирелә.

Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеге белән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Дачное авыл жирлеге башлыгы (алга таба - авыл жирлеге башлыгы) житәкчелек итә.

1.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә идарә функцияләрен гамәлгә ашыру өчен барлыкка килә торган юридик зат хокукларына ия һәм федераль закон нигезендә юридик затлар сыйфатында дәүләт теркәвенә алышырга тиеш.

1.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеген финанслау Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеге бюджеты хисабына башкарьыла

1.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты үз эшчәнлеген Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының закон һәм норматив актлары, авыл жирлеге Советы карарлары, авыл жирлеге башлыгы карарлары һәм боерыклары, элеке Нигезләмә нигезендә башкара.

1.6. Тулы исеме-Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дачное авыл жирлеге башкарма комитеты.

Кыскартылган исеме-Дачное авыл жирлеге башкарма комитеты.

1.7. Авыл жирлеге башкарма комитетының адресы:

- Юридик адрес: 422700, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Биектау

муниципаль районы, Дачное бистәсе, Узәк урамы, 34 нче йорт.

- почта адресы: 422700, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Дачное бистәсе, Узәк урамы, 34 нче йорт.

1.8. Авыл жирлеге башкарма комитетының оператив идарәсендә аерым мөлкәте бар, аерым баланска ия, үз исеме язылган мәһер, нотариаль гамәлләр, штамплар, бланклар башкарганда кулланыла торган Герб мәһере, суд органнарында гариза бирүче һәм жавап бирүче булырга, агымдагы эшчәнлеген тәэмин итү очен дә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге халкы мәнфәгатьләрендә дә Шартнамәләрнен (контрактларның) теләсә нинди төрләрен төзөргә хокуклы.

1.9. Авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлеге чикләрендә эшли.

1.10. Дачное авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау, нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү, Нигезләмәнен гамәлдә булын туктату авыл жирлеге Советы карары буенча гамәлгә ашырыла.

1.11 Башкарма комитетының структурасы жирлек башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан раслана.

Авыл жирлеге башкарма комитеты структурасына тубәндәгеләр керә: Башкарма комитет житәкчесе – Жирлек башлыгы, Башкарма комитет секретаре, Башкарма комитетының башка вазыйфаи затлары.

1.12. Авыл жирлеге Башкарма комитетының штат расписаниесе, хезмәткә туләү фонды авыл жирлеге бюджетында жирле үзидарә органнарының эшләвен тәэмин итү очен билгеләнгән акчалар чикләрендә авыл жирлеге Советы карары белән раслана.

1.13 авыл жирлеге башкарма комитеты муниципаль хезмәткәрләренең вазыйфаи күрсәтмәләре жирлек башкарма комитеты боерыгы белән раслана һәм жирлек башлыгы тарафыннан имзалана.

2. Авыл жирлеге башлыгы

2.1. Жирлек башкарма комитеты белән бердәм башлангыч принципларда жирлек башлыгы житәкчелек итә.

2.2. Жирлек башлыгы жирлекнең ин югары вазыйфаи заты булып тора, элеге устав белән жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләре бирелә.

2.3 жирлек башлыгы законнар һәм Устав нигезендә яшерен тавыш бирүдә гомуми тигез һәм турыдан-туры сайлау хокукуы нигезендә 5 елга сайланы.

2.4 жирлек башлыгы вәкаләтләре үз вазыйфасына кергән көннән башлана һәм яца сайланган жирлек башлыгы вазыйфасына керешкән көнне туктатыла.

2.5. Авыл жирлеге башлыгы эшчәнлеген матди-финанс яғыннан тәэмин итү федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, авыл жирлеге Советының Устав һәм норматив хокукий актларында каралган шартларда Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла.

2.6. Авыл жирлеге башлыгы авыл жирлеге халкына һәм советка контроль һәм хисап тотты.

2.7. Авыл жирлеге башлыгы авыл жирлеге башкарма комитетын формалаштыра һәм аның эшчәнлеге белән устав һәм авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы Нигезләмә нигезендә житәкчелек итә.

2.8. Авыл жирлеге башкарма комитеты хәзмәткәрләрен билгели һәм вазыйфадан азат итә.

2.9. Авыл жирлеге башлыгы үз вазыйфаларын вакытлыча (авыруга яки ялга бәйле рәвештә) башкара алмаса, аларны жирлек башлыгы урынбасары, Э аның булмаганда - авыл жирлеге Советы карары нигезендә жирлекнең башка вазыйфаи заты башкара.

2.10. Дачне авыл жирлеге башлыгы вазифаларын вакытлыча башкару Дачное авыл жирлеге башлыгы карары белән йөкләнә.

2.11. Авыл жирлеге башкарма комитеты исеменнән судларга дәгъва гаризалары кул куя.

2.12. Судта, арбитраж судында, шулай ук дәүләт хакимиятенең һәм Идарәнең тиешле органнарында авыл жирлеге мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау буенча чаралар күрә.

2.13. Аларга билгеләнгән вазыйфаи затларга карата кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чаралары күрә.

2.14. Авыл жирлеге башлыгы советына авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенең нәтижәләре, шул исәптән авыл жирлеге Советы тарафыннан куелган мәсъәләләрне хәл итү турында еллык отчетларны тәкъдим итә

2.15. Авыл жирлеге башлыгы, авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан үз вәкаләтләрен, шул исәптән бюджет һәм бюджеттан тыш акчаларны рациональ файдалану максатында, ин зур нәтижәлелеккә ирешүү максатыннан, башка кинәшмә органнары оештырырга хокуклы.

2.16. Элеге Нигезләмә һәм устав арасындагы каршылыклар булган очракта Устав нигезләмәләре кулланыла. Устав нигезләмәләренә төбәк яки федераль законнар белән каршы килгән очракта, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе законнары кулланыла.

2.17. Авыл жирлеге башлыгы 2008 елның 25 декабрендәге "Коррупциягә каршы тору турында" 273-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм башка федеरаль законнарда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш.

3. Авыл жирлеге башкарма комитеты компетенциясе

3.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты түбәндәгә вәкаләтләрне башкара::

1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;;

2) жирлекнең жирле салымнарын һәм җыемнарын билгеләү, үзгәрту һәм юкка чыгару;;

3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм эш итү;

4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы

чараларын тәэммин итү;

5) жирлек халкын элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту белән тәэммин итү өчен шартлар тудыру;;

6) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэммин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;;

7) Жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;;

8) жирлекнең архив фондларын формалаштыру;

9) жирлек территориясен төзекләндөрүне (урамнарны яктырту, территорияне яшелләндөрүне, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр урнаштыруны, кече архитектура формаларын урнаштыруны һәм карап тотуны да кертеп)оештыра;;

10) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чeltәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирү, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

11) авыл хужалығы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;;

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;

14) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым жыю) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

16) жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэммин итү, ташландык сularны агызу, халыкны ягулык белән тәэммин итүне оештыру, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә;

17) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге;

18) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру.;

19) жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннары төзекләндөрүне оештыру, шул исәптән гражданнарың гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэммин итү.

3.2. Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

3.2.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты хокуклы.:

- 1) жирлек музейларын булдыру;
- 2) жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;
- 3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
- 4) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;;
- 5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чарапарны гамәлгә ашыру;;
- 6) жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чарапарын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;
- 7) муниципаль Яңын сагы булдыру;
- 8) туризмын үстерү өчен шартлар тудыру;
- 9) кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыручы ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәту.;
- 10) "Россия Федерациясендә инвалиларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалиларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалилар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәту.;
- 11) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру.;
- 12) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга муниципаль торак фондыннан торак урыннары бири;
- 13) жирлек территориясендә яшәүче сукбай хайваннарны тоту һәм тоту чарапарын гамәлгә ашыру;
- 14) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапарны гамәлгә ашыру.

3.2.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты, әгәр федераль законнарда каралса, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимиите органнары компетенцияләренә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән аларның компетенциясеннән төшереп калдырылмаган башка мәсьәләләрне, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансферлардан һәм түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән тыш, хәл итәргә хокуклы.

3.2.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты Федераль законнар, авыл жирлеге Советы каарлары, авыл жирлеге башлыгы каарлары һәм боерыклары нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итә.

3.2.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары жирле үзидарә органнарына бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3.2.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Уставта федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

4. Жирлек башкарма комитеты вәкаләтләре

4.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты муниципаль милек белән идарә итү өлкәсендә түбәндәгә вәкаләтләрне башкара::

1) жирлекнән муниципаль милкендәгә мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

2) жирлек Советы каары белән билгеләнә торган очракларда жирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә;;

3) муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнәң икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәту өлкәсендә төрле милек формасындағы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;;

4) жирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә;;

5) муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс яғыннан тәэмин итүне һәм муниципаль йөкләмәне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан финанс белән тәэмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

6) кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

7) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Халыкка коммуналь-көнкүреш, сәүдә хезмәте күрсәту, кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә түбәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлек чикләрендә электр, жылылық, газ һәм су белән тәэмин итүне, шулай ук халыкны ягулык белән тәэмин итүне һәм халыкны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ягулык белән тәэмин итүне оештыра;

2) халыкны су белән тәэмин итүне оештыра, шул исәптән кайнар су белән тәэмин итүне, салкын су белән тәэмин итүне һәм (яки) ташландык суларны агызуны хәл итүче оешмалар үз йөкләмәләрен, йә күрсәтелгән оешмаларның үз йөкләмәләрен үтәүдән баш тарткан очракта, халыкны су белән тәэмин итүне һәм (яки) ташландык суларны агызуны оештыру буенча чаралар күрә;

3) жирлекнең су белән тәэммин итү һәм ташландык суларны ағызу схемаларын раслый;

4) жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра һәм мәсьәләләрне жайга сала ала:

а) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

б) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның тышкы кыяфәте һәм киртәләр конструкцияләре;

в) төзекләндерү элеменларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торгызу, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң да,;

г) муниципаль берәмлек территориясен, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны архитектура яктылыгын да кертеп, яктыртуны оештыру;

д) муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннар, чәчәк түтәлләре һәм үлән үсемлекләре биләп торган башка территорияләрне төзү, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен дә кертеп;

е) муниципаль берәмлек территориясенде мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру;

ж) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөртү өчен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту,;

з) жәяулеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;

и) курсәтелгән территория буенча инвалиларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэммин итү максатларында муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү,;

к) муниципаль берәмлек территориясен, шул исәптән кышкы чорда;

л) янгыр сулары ағынтыларын оештыру;

м) жир эшләрен үткәрү тәртибе;

н) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, жир кишәрлекләренең (милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларының, шул исәптән, якын-тирә территорияләрне карап тотуда катнашуы; (2018 елның 28 июненнән үз көченә керә

турында) тирә-юнъ территорияләре чикләрен Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә билгеләү; (2018 елның 28 июненнән үз көченә керә)

муниципаль берәмлек территориясен бәйрәмчә рәсмиләштерү тәртибе;

р) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

с) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контролльдә тотуны гамәлгә ашыру.

5) жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыра һәм халыкның массакүләм ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыра, шул исәптән гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэммин итә,;

6) жирлек халкын сәүдә, жәмәгать туклануы, көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

7) Жирлек территориясендә каты коммуналь калдыкларны җыю (шул исәптән аерым җыю) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

8) жирләү урыннарын карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыра;

9) кулланучыларның шикаятыләрен карый, кулланучылар хокукларын яклау мәсьәләләре буенча аларга консультацияләр бирә;

10) кулланучылар хокукларын яклауга (билгесез кулланучылар даирәсен) судларга мәрәжәгать итә; ;

11) кулланучының сыйфатсыз товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр), шулай ук тормыш, сәламәтлек, кулланучылар мөлкәтенә һәм әйләнә-тирә мохит өчен куркыныч булган товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) кулланучысының шикаяте буенча ачыкланганда, бу хакта товарларның (эшләр, хезмәтләрнең) сыйфатын һәм куркынычсызлыгын тикшереп торучы федераль башкарма хакимият органнарына кичекмәстән хәбәр итә; ;

12) кулланучыларның билгесез даирәсенә карата житештерүче (башкаручы, сатучы, вәкаләтле оешма яки вәкаләтле индивидуаль эшкуар, импортер) тарафыннан хокукка каршы гамәлләрне туктату турында судларга дәгъвалар белдерә;

13) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итә, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

14) торак пунктларда гражданнарының урамнар, мәйданнары һәм башка яшәү территорияләренә исем бирә, йортларның номерларын билгеләү, урамнарны яктыртуны оештыру һәм урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр куюны үз эченә ала.;

15) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.3. Төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең генераль планы проектын эшли;

2) жирлекнең жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эшли, жирлек территориясен планлаштыру буенча документлар әзерли;;

3) жирлек территориясендә капиталь төзелеш объектларын төзүне, үзгәртеп коруны тормышка ашырганда, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш), объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирә; ;

4) жирлекнең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын эшли;;

5) Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлегенең территориаль планлаштыру схемасы проектын, жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә, әлеге объектларның жирлек территориясендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясавы ихтималы өлешендә, Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлегенең территориаль планлаштыру схемасы проектын килештерә.;

6) жирлекнең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын эшли;;

7) жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтү һәм халыкка транспорт хезмәте күрсәтуне оештыру өчен шартлар тудыра;

8) почта элемтәсе оешмаларына жирлек территориясендә почта элемтәсе объектларын урнаштыруда ярдәм күрсәтә, әлеге оешмаларның торак булмаган биналар бүләп бириү яки почта элемтәсе бүлекчәләрен һәм башка почта элемтәсе объектларын урнаштыру өчен биналар төзү турындагы тәкъдимнәрен карый;

9) жирле почта маршрутларының тотрыклы эшен булдыруга һәм аларга ярдәм итә, почта элемтәсе операторларына билгеләнгән контроль срокларда почта жибәрүләрен китерүдә ярдәм итә:;

10) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.4. Автомобиль юлларыннан файдалану, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә тубәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүне, шул исәптән парковкалар (парковка урыннары) булдыруны һәм эшләвен тәэмин итүне, жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыра:;

2) әлеге объектларны проектлау нормалары, төzelеш планнары һәм генераль схемалары нигезендә жирлек юлларын караган сервис объектлары белән тәэмин иту буенча чаралар күрә:;

3) юл хәрәкәтендә катнашучыларның ихтияжларын максималь канәгатьләндерү һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин иту максатларында сервис объектларының эшен оештыра;

4) юл хәрәкәтендә катнашучыларга сервис объектларының булуы һәм якынтире медицина оешмаларының, элемтә оешмаларының урнашуы турында мәгълүмат, шулай ук тиешле юлларда хәрәкәт иту шартлары турында мәгълүмат бирә;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.5. Торак мәнәсәбәтләре өлкәсендә тубәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең муниципаль торак фонды исәбен алыш бара һәм муниципаль торак контролен гамәлгә ашыра;

2) билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак гражданнарны исәпкә алуны алыш бара;

3) торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга Россия Федерациясе Торак кодексы һәм шәһәр төzelеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләрен үтәүне исәпкә алыш торак урыннарына күчерүне гамәлгә ашыра;

4) торак биналарны үзгәртеп коруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә;

5) жирлекнең муниципаль торак фондының торак урыннарын билгеләнгән тәртиптә яшәү өчен яраксыз дип таный,:;

6) Гражданнарны аз керемлеләр дип тану һәм аларга муниципаль торак фондыннан социаль наем шартнамәләре буенча торак урыннары бириү максатларында гайләнен һәр әгъзасына туры килә торган керем күләмен һәм гайлә әгъзалары милкендәге һәм салым салынырга тиешле мөлкәт хакын билгели:;

7) жирлекнең муниципаль торак фондын карап тотуны, төзүне оештыра, торак төзелеше өчен шартлар тудыра;

8) жирлекнең муниципаль торак фондыннан социаль наем шартнамәләре буенча аз керемле гражданнарга билгеләнгән тәртиптә торак урыннары бирә;;

9) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, биналары муниципаль берәмlek чикләрендә муниципаль торак фонды булган күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткәрүне оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә;;

10) коммуналь инфраструктура системасына totashuga тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының totashuga тарифларын, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләр, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләр тарифларны җайга сала.

11) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.6. Жир мөнәсәбәтләрен җайга салу һәм жир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендә:

1) жирлекнең муниципаль милкендәге жир кишәрлекләре белән идарә итә һәм эш итә;;

2) жирләрне, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш, билгеләнгән тәртиптә бер категориядән икенчесенә күчерү;

3) жирлек чикләрендә жирләрне резервый һәм жир кишәрлекләрен жирлекнең муниципаль ихтыяжлары өчен тартып ала;

4) муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра;

5) Россия Федерациясе Жир кодексында каралган очракларда, жирлекнең муниципаль милкендәге жир кишәрлекләрен бирә;;

6) жирлекнең генераль планы проектын һәм жирлекнең башка шәһәр төзелеше документлары проектларын Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы нигезендә әзерли һәм жирлек Советына раслауга кертә, аларның үтәлешен тәэмин итә;

7) халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарга предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

8) муниципаль милектә булган жирләрдән рациональ файдалану һәм саклауны планлаштыруны һәм оештыруны гамәлгә ашыра;

9) гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегендә жир асты байлыкларыннан файдалануны һәм саклауны контрольдә тота;;

10) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.7. Су объектларын куллану һәм саклау өлкәсендә түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең муниципаль милкендәге су объектларына карата Россия Федерациясе Су кодексында каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;;

2) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыра;

3) жирлекнең муниципаль милкендә булган су объектларыннан файдалану чикләүләре турында халыкка хәбәр итә;

4) суның тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижәләрен бетерү чараларын гамәлгә ашыра;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.8. Халыкка социаль-мәдәни хезмәт күрсәтү, Архив эше өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне, жирлек китапханәләренең китапханә фондларының сакланышын тәэмин итүне һәм туплауны оештыра;

2) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыра;

3) жирлек милкендә булган мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклауны, куллануны һәм популярлаштыруны гамәлгә ашыра;

4) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын дәүләт тарафыннан саклауны гамәлгә ашыра;;

5) жирле традицион халык сәнгатен үстерү өчен шартлар тудыра, жирлектә халык сәнгатен саклап калу, торғызу һәм үстерүдә катнаша;

6) жирлек территориясенде физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

7) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

8) жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

9) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.9. Территориаль, Гражданнар оборонасы, халыкны һәм жирлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) территориаль оборона һәм гражданнар оборонасы, халыкны һәм жирлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

2) үткәрә чаралар буенча гражданнар оборонасы, эшли һәм тормышка ашыра планнарын Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау;

3) жирлек халкын гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү һәм укыту уздыра;

4) хәрби гамәлләр алып барганды яки бу гамәлләр нәтиҗәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында, саклау корылмалары һәм башка гражданнар оборонасы объектлары турында халыкка хәбәр итүнен муниципаль системаларын дайими әзерлек хәлендә булдыра һәм хуплый.;

5) куркынычсыз районнарга халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне эвакуацияләү буенча чаралар үткәрә;

6) сугыш вакытында оешмаларның тотрыклы эшләвен тәэмин итү буенча беренчел چарапар үткәрә;

7) Гражданнар оборонасы максатларында азық-төлек, медицина چарапары һәм башка چарапар запасларын булдыра һәм үз эченә ала;

8) халыкка үз вакытында хәбәр итүне, шул исәптән халыкка, хәрби гамәлләр алыш барганда яки бу гамәлләр нәтиҗәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә барлыкка килү куркынычы турында халыкка ашыгыч хәбәр итүне тәэмин итә;

9) халыкны, жирлек территориясен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өчен кирәклे көчләр һәм چарапар әзерләүне һәм аларны әзерләүне, халыкны бу хәлләрдә саклану ысуулларына һәм гамәлләргә өйрәтүне гамәлгә ашыра;;

10) халыкка гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат бирүне гамәлгә ашыра;

11) халыкны һәм жирлек территориясен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге چарапарны финанслауны гамәлгә ашыра;

12) гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыра;

13) авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне оештыра һәм үткәрә, шулай ук аларны уздырганда жәмәгать тәртибен хуплый; үз көчләре һәм چарапары житәрлек булмаганда, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына ярдәм сорап мәрәжәгать итә.;

14) оешмаларның гадәттән тыш хәлләрдә тотрыклы эшләвенә ярдәм итә;

15) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.10. Муниципаль Янгын сагы һәм авария-коткару хезмәтләре эшчәнлеге өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлығы چарапарын тәэмин итә;

2) ирекле янгын сагы оештыру, шулай ук Гражданнарның беренчел янгын куркынычсызлығы چарапарын тәэмин итүдә катнашуы өчен башка формаларда шартлар тудыра;

3) янгын куркынычсызлығын тәэмин итү буенча چарапар, жирлек территориясен үстерү планнары, схемалары һәм программалары үз эченә ала;

4) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына янгын куркынычсызлығы چарапары турында халыкка мәгълүмат бирүдә, шул исәптән Халык жыелышларын оештыру һәм үткәрү юлы белән дә, ярдәм күрсәтә;

5) жирлек территориясендә авария-коткару хезмәтләрен һәм (яки) авария-коткару формированиеләрен булдыра, аларның эшчәнлеген оештыра һәм оештыра;;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.11. Коммуналь комплекс оешмалары тарифларын һәм өстәмә түләүләрне жайга салу өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) коммуналь комплекс оешмалары хезмәтләрен кулланучылар өчен үтемлелек билгеләү өчен кулланыла торган критерийлар системасын билгели;

2) тарифлар һәм өстәмәләр турында мәгълүмат бастыра;

3) «коммуналь комплекс оешмалары тарифларын жайга салу нигезлэрे турында» 2004 елның 30 декабрендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән, коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан үтәлергә тиешле вәкаләтләр чикләрендә каарлар кабул итә һәм күрсәтмәләр бирә.;

4) Татарстан Республикасының жайга салу органы тарафыннан жирлек өчен билгеләнгән чик индекс нигезендә коммуналь комплекс оешмалары хезмәтләре күрсәтүгә тарифларга өстәмәләр билгели;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.12. Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләре

1) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.;

2) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алыш бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

3) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра.;

4.13. Оборона, мобилизацион әзерлек һәм мобилизация өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләре

1) үз компетенциясе кысаларында хәрби идарә органнары белән үзара бәйләнештә тору, жирлек территорияндә оборона өлкәсендә законнарын үтәлешен тәэмин итү.;

2) эшчәнлек күрсәтелгән органнар эшчәнлеге белән бәйле булган башкарма комитетның һәм оешмаларның мобилизацион әзерлеген һәм мобилизацияләнүен оештыру, тәэмин итү һәм аңа житәкчелек итү.

5. Авыл жирлеге башкарма комитеты актлары

5.1. Авыл жирлеге башлыгы үз вәкаләтләре чикләрендә, авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә, авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан жирле эහәмияттәге мәсьәләләр һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча чыгарылган каарлар һәм күрсәтмәләр, шулай ук авыл жирлеге башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр чыгара.

6. Финанслау. Исәпкә алу. Мөлкәт Авыл жирлеге башкарма комитеты

6.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты, үз алдына қуелган бурычларны үтәү өчен, билгеләнгән тәртиптә милек белән тәэмин ителә.

6.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты үзенә беркетелгән мөлкәтне закон, авыл жирлеге Уставы, башка хокукый актлар, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләрдә

һәм милек билгеләнеше нигезендә биләү, алардан файдалану һәм эш иту хокукин гамәлгә ашыра.

6.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеген финанслау авыл жирлеге бюджеты хисабына башкарыла. Авыл жирлеге башлыгы жирле бюджеттан авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенә бүлеп бирелгән акчаларны баш бүлүче булып тора.

6.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеге нәтижәләре авыл жирлеге башлыгы тарафыннан раслана торган квартал, еллык отчетларда һәм балансларда чагылдырыла.

6.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты оператив, бухгалтер исәбен алып бара, статистик һәм бухгалтерлык хисапларын алып бара, законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда хисап бирә.

6.6. Авыл жирлеге башкарма комитеты үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне законда билгеләнгән тәртиптә үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплы.

7. Авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү яки үзгәртеп кору

7.1. Авыл жирлеге башкарма комитетын берләштерү, тоташтыру, бүлү, бүлеп бирү, үзгәртеп кору рәвешендә бетерү яки үзгәртеп кору авыл жирлеге Советы карары буенча йә суд карары буенча гамәлгә ашырыла.

7.2. Авыл жирлеге Советы карары яки суд карары нигезендә норматив хокукий акт нигезендә авыл жирлеге башлыгы ликвидация комиссиясен төзи һәм РФ Граждан кодексы нигезендә авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү яки үзгәртеп кору тәрибен һәм срокларын билгели. Ликвидация комиссиясе билгеләнгәннән бирле ана авыл жирлеге Башкарма комитетының эшләр белән идарә иту вәкаләтләре күчә.

7.3. Авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгәннән соң төгәлләнгән дип санала.